

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/262/2019
Identifikačné číslo spisu: 8313210909
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8313210909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. H. bývajúceho v Q., zastúpeného JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Štefánikova č. 22, proti žalovaným I. U. R., II. R. R. obom bývajúcim v Q., o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 11 C 208/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2018 sp.zn. 7 Co 86/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným I., II. nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. marca 2018 č.k. 11 C 208/2013-225 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že 1. kúpna zmluva uzavretá 10. októbra 2008 medzi N. H., právnu predchodkyňou žalobcu, ako predávajúcou a žalovanými I., II. ako kupujúcimi, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Q., zapísané na lite vlastníctva č. XXX ako parcela č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² a rodinný dom súpisného čísla XXXX postavený na parcele č. XXXX, ktorej vklad bol povolený Správou katastra v Humenné 10. októbra 2010 pod číslom V XXXX/XX, 2. kúpna zmluva uzavretá 10. októbra 2008 medzi žalovanými I., II. ako predávajúcimi a žalobcom ako kupujúcim, ktorej predmetom bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území Q., zapísaná na lite vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXXX/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², sú neplatné. Žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predmetné kúpne zmluvy boli uzavreté platne, obsahujú všetky podstatné náležitosti pre daný právny úkon stanovené Občianskym zákonníkom. K tvrdeniu žalobcu, že kúpne zmluvy mali zastierať uzatvorenie zámennej zmluvy, ktorá mala byť uzavretá v zmysle zmluvy o budúcej zmluve uzavretej medzi právnu predchodkyňou žalobcu N. H. a žalovanými dňa 2. septembra 2008, uviedol, že stranami sporu nebolo spochybňované uzavretie zmluvy o budúcej zmluve, na základe ktorej malo dôjsť k zámene vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam patriacim právnej predchodkyňi žalobcu a žalovaným,

ako aj k dorovnaníu toho, čo menovaná odstúpi žalovaným vo väčšom rozsahu. Zmluvnými stranami však bolo dohodnuté, že k uzavretiu zámennej zmluvy dôjde najneskôr do 30 dní po tom, čo N. H. nadobudne nehnuteľnosti, ktoré mali byť predmetom zámeny, v dedičskom konaní po svojich rodičoch. K uzavretiu zámennej zmluvy však nedošlo a následne 10. októbra 2008 boli uzavreté sporné dve kúpnej zmluvy. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 255 CSP.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. novembra 2018 sp.zn. 7 Co 86/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny [§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]; žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil zistený skutkový stav, poukázal na relevantné ustanovenia právnych predpisov. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu prijal súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní správne skutkové a právne závery. Odvolací súd osobitne poukázal na skutočnosť, podľa ktorej predmetom zmluvy o budúcej zmluve z 2. septembra 2008 malo byť uzavretie zámennej zmluvy medzi matkou žalobcu N. H. a žalovanými, ako i že žalobca zmluvnou stranou pri uzatváraní tejto zmluvy nebol, nemal vo vlastníctve nehnuteľnosti potrebné k zámene. Ak následne N. H. 10. októbra 2008 odpredala svoje nehnuteľnosti žalovaným a žalovaní previedli nehnuteľnosti im vlastnícky patriace na žalobcu, je zrejmé, že ani jeden z nich už nemali záujem na uzavretí zámennej zmluvy. Ak N. H. sa rozhodla svoje nehnuteľnosti previesť na žalovaných a o nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných prejavil záujem žalobca, k zmene v osobách vlastníkov mohlo dôjsť iba na základe uzatvorenia dvoch na sebe nezávislých kúpnych zmlúv a nie na základe zámennej zmluvy. Úmysel zmluvných strán uzavrieť samostatné kúpne zmluvy bol tak nepochybne preukázaný.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení veci. Žalobca trval na tom, že kúpne zmluvy uzavreté medzi stranami sporu mali zastreť skutočnú vôľu účastníkov, ktorou bolo uzatvorenie zámennej zmluvy na predmetné nehnuteľnosti, preto sú neplatné a priečia sa aj dobrým mravom. Súčasne poukázal na to, že podľa tvrdenia jeho matky N. H. k vyplateniu ceny nehnuteľností nedošlo ani na základe kúpnej zmluvy, ani na základe zámennej zmluvy. Žalobca navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

7.1. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

7. 2. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. V danom prípade žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

8.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

8.2. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

9. V danom prípade žalobca uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred prvoinštančným a odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval (nevymedzil) právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní ešte nebola vyriešená. Žalobca v dovolaní uvádza nesprávnosť skutkových zistení a následne nesúhlas s právnym posúdením, za vymedzením ktorých nenasleduje položenie samotnej zásadnej právnej otázky. Obsah dovolania neumožňuje posúdiť, akú otázku (resp. otázky) považoval žalobca za významnú z hľadiska prípustnosti jeho dovolania, a tak následne ani dovolací súd nemohol vyhodnotiť, či právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená alebo nie. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia nezodpovedajú kritériu danému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1 Cdo 51/2017, 2 Cdo 71/2018, 3 Cdo 172/2018, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 128/2017, 7 Cdo 99/2018, 8 Cdo 169/2018).

10. Za týchto okolností dovolací dôvod nebol žalobcom vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP, a teda žalobca žiadnym spôsobom nevyargumentoval existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorý v dovolacom prejave uviedol. Dovolací súd preto dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

11. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.